

**APUSTUL SAN PABLUM SUQ
KARTATA KACH'ARIRQAN
KURINTU LLAQTAPI
TIYAQKUNAMAN
(2 KURINTYUS)**

¿Pitaq **karqan San Pabluga?** Liyishunllapa chay punta parti Rrumanusta, masta yach'ananchiq San Pablupaq.

¿Pikunamanmi **iskibrirqan kay librutaqa?** Iskibrirqanmi Kurintu llaqtapi tandacaq kriyiq masingunaman. Liyishun punta parti 1 Kurintyusta, masta yach'ananchiq kurintinukunapaq. Liyishun Ichus 18.1-18, yach'ananchiq Pablu Kurintupi rurashqambaq.

¿Imaraykum **iskibrirqan kay librutaqa?** Pablugam chay punta kartata Kurintuman kach'ashpa, kurintinu kriyiq masingunata anyarqan, Dyusta mana allita kasushpa, suq ancha uchayuqta dijaptinllapa tandakanambaq paykunawan. Paykunatam nirqambis: “Dasmi rini shamug qamkunata watukushuq”, nishpa. Piru payqam mana daschu rishqa karqan watukuqqa. Ashwanmi suq lugarkunapiraq kidarqan yach'achikuq. Piru kurintinu kriyiq masingunapaq llakishpa, Tituta kach'arqan, paykunataqa watukushpa, yach'anambaq: Imashinam kawsaykan, nishpa. Chaymandaqam Titu Kurintumanda kutimushpaqa, Pabluta nirqan: “Kurintupi kriyiq

masinchiqkunaqam shumaqta kasushushpa, chay ucha rurashqangunapaq malayakushpa, wakin prublimakunata allichashqallapa. Piru kanraqmi wakin kuntrashuqkuna. Ninllapam: ‘Pabluqam mana lijitimu apustulchu. Payqam tukuy imayuq munashpa kayta yach'achiwanchiq’”, nishpa.

Chayshina Titu niptinmi, Pabluqa kay kartata kach'arqan kayshina kunashpa: “Ancham kushikuni kasuwaptikillapa. Kananqam dasna rini shamuq watukushuqllapa. Qamkunaman ch'ayashpaqam, chay kuntrawaqkunata ancha rini anyaq. Chaqa Tayta Dyusmi allipta numbrawashqa, apustulnin kashpa, qamkunata kwidashunaqpaq”, nishpa.

¿Imapaqmi yach'achiwanchiqllapa kay libruqa?

- 2 *Kur 1.1-2.11* niwanchiqllapa, imarayku Pablu mana daschu kurintinukunaman shamushqambaq. Nimbismi chay kastigashqan uchayuqta pirdunananllapa.
- 2 *Kur 2.12-6.18* niwanchiq, ancha ñakashpapis ama disanimakananchiq ni uchata rurananchiq.
- 2 *Kur 7.1-16* niwanchiq Pablu kurintinu kriyiq masingunapaq ancha llakishqambaq. Piru Titu niptinmi: “Chay prublimakunatam allichashqallapa”, nishpa, Pablu ancha kushikurqan.
- 2 *Kur 8.1-9.15* niwanchiq, kushikushpa ufrindanchiqta qonanchiq.
- 2 *Kur 10.1-13.13* niwanchiq Pablu lijitimu apustul kashqambaq.

*Pablum Kurintu llaqtapi tiyaq kriyiq masingu-
nata napaykurqan*

¹ Kuyashqay kriyiq masitakuna, noqa Pablum masanchiq Timutiyuwan kay kartata kach'amunillapa qamkuna Kurintu llaqtapi tandakaq kriyiq masiykunaman, chay prubinsyayki Akayapi tiyaq yumbay kriyiq masinchiqkunamambis. Chaqa Tayta Dyus munaptin apustulnin kanaypaqmi, Jisukristu akrawashqa, paypaq yach'achikunaypaq.

² Chaymi Tayta Dyusman, Siñurninchiq Jisukristuman mañakuni, tukuy imapi qamkunata yanapashunan, ama nimata manchashpa, ashwan kushikushpa kawsanaykillapa.

Ñakaptinchiqmi Tayta Dyus kunswilawanchiq

³ Siñurninchiq Jisukristupa Taytan Dyusta alabashunllapa. Chaqa payqam ancha llakipawaqninchiq, tukuy imapi kunswilawanchiq.

⁴ Chayshinam tukuy ima ñakashqanchiqpi ancha kunswilawanchiq, noqanchiqkunapis suqkunata atinanchiq kunswilayta, Tayta Dyus kunswilawashqanchiqshina.

⁵ Chaqa Jisukristushina ancha padisiptinchiqmi, payqa ancha animachiwanchiq, ama llakinanchiqllapa.

⁶ Chaymi noqaykunaga ancha ñakanillapa, qamkunata animachishunay, Jisuspi yuyakushpa washadu kanaykillapa. Chaqa Tayta Dyus noqaykunata kunswilawaptinmi, atinillapa qamkunatapis kunswilashuyta. Chaymi

qamkunapis noqaykunashina ñakashpapis, atingillapa agwantayta.

⁷ Chaqa allita yach'anillapa: Qamkunapis noqaykunashina ñakaptikillapam, Tayta Dyusqa noqaykunatashina rin kunswilashuqllapa.

⁸ Kuyashqay masitakuna, munanillapam allita yach'anaykillapa prubinsya Asyapi ancha ñakashqaypaq. Chaqa chay ñakaykunataqam mana atirqayllapachu agwantayta. Chaymi manana yuyarqayllapachu kawsaytaqa.

⁹ Ashwanmi yuyarqayllapa: Kananqam rinchiq wañuq, nishpa. Piru chayshinaqam ñakarqayllapa yach'akunaypaq, Tayta Dyuspi mas allita yuyakunaypaq: Paymi wañushqakunata kawsachimun, nishpa, ama noqaykuna kikiypi yuyakunayllapa.

¹⁰⁻¹¹ Wañunaypaqna kaptiyllapapismi, Tayta Dyusqa washawarqan, ama wañunayllapa. Kanangaman washawaykanllapa. Chaymi paypi ancha yuyakunillapa: Qamkuna achka kriyiq masinchiqkunawan payman noqaykunapaq mañakuptikim, rin washawaqllapa, ama wanchiwananllapa, nishpa. Chayshina noqaykunata yanapawaptinmi, ancha achka qamkuna ringillapa pagikuq Tayta Dyusta.

Kaykunaraykum Pabluqa manaraq atirqanchu shamuyta Kurintumanqa

¹² Ancha kushikushpam niykillapa: Dyus yanapawaptinmi, kay mundupi allitalla rurashpa, mana nimata pakashpachu, kawsashqallapa kani. Piru qamkunawanqam mas shumaqta kawsashqallapa kani. Chaymi mana nimata penqakushpachu, ancha kushikuni.

Piru manam noqaykunapa yuyayniywanllachu chayshinaqa kawsashqallapa kani. Ashwanmi Tayta Dyus yanapawaptin, chayshinaqa kawsashqallapa kani.

¹³⁻¹⁴ Yumbay kartaykunapim atishqaykaman klarituta iskibrishqa kani, mana nimatapis pakashpachu. Piru chay iki kartaymandaqam mana yumbaytachu intyindishqallapa kangi. Paqtar kay kartapi yumbay kaqta qamkuna allita intyindingiman, Siñurninchiq Jisus shamuptin, noqapaq kushikunaykillapa. Chayshinam noqapis qamkunapaq ancha rini kushikuq.

¹⁵⁻¹⁶ Chaymi noqaqa yuyarqay Masiduña prubinsyaman riqshina puntata qamkunaman shamuyta watukushuq. Yuyarqaypismi kutimuqshina watukurishuq, ish kay bwiltasta pulla kushikunanchiq, qamkuna yanapawanayki, prubinsya Judiyaman rinaypaq, nishpa.

¹⁷ Piru chaymandaqam mas allita yuyashpa, manana shamurqaychu qamkunamanqa. Kinsapch'i chaypaq yuyangillapa: Pablum ufrisikushqanda mana kumplinchu. Jisuspi mana kriyiqkunashinam “arí”, nishpaqa, mana ruranchu, nishpa. Manam chayshinachu.

¹⁸ Tayta Dyusmi allita yach'an: Pablum “Arí” nishpa, mana yach'arqanchu: Manam rinichu riq, nishpaqa. Chaymi Dyusqa noqapa tistiguy.

¹⁹ Chaqa Tayta Dyuspa Churin Jisukristum mana ish kay yuyayniyuq kashpa, tukuy ima nishqanda allipta kumplin. Chay Jisuspaqllam noqa, Timutiyu, Silbanuwan yach'achiykillapa.

²⁰ Kanan Tayta Dyusqam ufrisiwashqa kanchiqllapa, tukuy imapi yanapawananchiq.

Chaymandaqam Churin Jisukristu chay ufrisiwashqanchiqta kumpliyan. Chaymi Jisukristu yanapawaptinchiq, Tayta Dyusta ancha alabanchiqllapa: “Chayshina kanqa”, nishpa.

²¹ Chay kikin Tayta Dyusmi noqaykunata, qamkunatapis yanapawashqa kanchiqllapa, Jisukristupa kananchiq, paypi mas allita yuyakunanchiq.

²² Chaymi Santu Ispiritunda qowashqa kanchiq suq siñaltashina, shunqonchiqpi tiyanambaq. Chaymi yach'anchiqllapa: Tayta Dyusmi tukuy ima ufrisiwashqanchiqta rin qowaqninchiq, nishpa.

²³ Tayta Dyusqam allita yach'an: Imaraykum Pabluqa manaraq shamushqachu Kurintu llaqtamanqa, nishpa. Chaqa manam munarqaychu anyashuyllapata ni llakichishuyta chay mana allikunata rurashqaykirayku. Kanan Tayta Dyusmi yach'an allip kaqtalla nishushqayta. Chaymi niykillapa: Mana allip kaqta nishuptiyqa, Tayta Dyus kastigawanqa, nishpa.

²⁴ Piru qamkunaqam Jisuspi allita kriyiykangillapa. Chaymi mana munanichu kamachishuyta: “Kayshina kriyiyllapa”, nishpaqa. Ashwanmi chay Kurintu llaqtaykiman munani riyta, qamkunata animachishuq, masta kushikushpa kawsanaykillapa.

2

¹ Chayraykum manaraq munarqaychu kumtimuyta qamkunaman, ama llakichishunaypaq.

2 Chaqa chayshina noqa qamkunata llakichishuptiyqa, ¿pitaq noqataqa kushichiwanman? Qamkunallam chaypi kangi, kushichiwanaykiqa.

3 Chaymi manaraq shamushpa, chay punta kartaypi anyashurqaqlapa, allita kawsashpa kushichiwanayki. Chaqa manam munarqaychu shamuyta, qamkunarayku llakinaypaq. Ashwanmi yuyakurqay: Dyusta kasuptinllapam, rini kushikuq. Chayshina kushikuptyimi, paykunapis rinllapa kushikuq, nishpa.

4 Chaymi ancha llakiwan malaganayashpa, waqashpa, chay punta kartata qamkunata iskibrishurqaq. Manam munarqaychu qamkuna llakinaykipaq. Ashwanmi iskibrishurqaqqa, qamkuna yach'anayki: Pablum ancha kuyawanchiqlapa, nishpa.

Chay uchayuyq runata pirdunayllapa

5 Chay uchayuyq runaqam malaganayachiwashqa. Piru yumbay qamkunata masta malaganayachishushqaqa. Piru manam ninichu: “Ancham dañachiwashqa kanchiq”, nishpaqa. Chaqa manam munanichu ancha achkata anyaytaqa.

6 Chay uchayuyqtaqam ancha anyashpa, manana dijangillapachu qamkunawan tandakananqa. Piru uchangunata dijaptingam, amana mastaga kastigayllapachu.

7 Ashwan kananqa pirdunashpa, kushichiyl-lapa, ama ancha llakishpa disanimakanan.

8 Chayraykum rrugaykillapa, chay masaykillapata yanapanayki, allita yach'anan: Alliptam kuyawanllapa, nishpa.

9 Chay punta kartatam qamkunata iskibrishurqaq kunashushpa, chay runata kastiganaykillapa, chayshina yach'anaypaq: ¿Chay nishqaytachu allita rinllapa kasuwaq ichu mana? nishpa.

10 Chaqa qamkuna mayqan uchayuqta pirdunaptikiqam, noqapis ancha rrispishushpa, payta pirdunani Jisukristupa shutimbi.

11 Chayshinam pirdunani, dyablu munashqanda ama rurananchiqllapa. Chaqa ancha allitam yach'anchiqllapa: Chay dyablum achka laya trampakunata ruran ingañawananchiq, nishpa.

Pablum Truwas llaqtapi kashpa, kayshina ancha padisirqan

12 Noqaqam rirqay Truwas llaqtaman, Jisukristupa shumaq nutisyanda yach'achikuq. Chaymi chay llaqtaman ch'ayaptiyqa, Tayta Dyus ancha yanapawarqan, ancha achka truwasinukunata yach'achinaypaq.

13 Chayshina achka runata, warmita yach'achishpapismi, mana atirqaychu kushikuyta, kriyiq masinchiq Tituta mana tarishqayrayku. Chaymi chay Truwaspi tiyaqkunamanda dispidikashpa, prubinsya Masiduñaman rirqay, Tituta maskaq.

Jisukristum yanapawanchiq, dyabluta binsinanchiqllapa

¹⁴ Piru Tayta Dyusmi noqaykunata ancha yanapawanllapa, dyabluta binsishpa, Washadurn-inchiq Jisukristupaq yach'achikunaypaq. Chaqa Jisuspa chay shumaq nutisyandaqam suq ancha mishki mutkinatashina apaykanillapa tukuy nasyungunaman. Chaymi Tayta Dyusta ancha pagikunillapa.

¹⁵ Kanan Jisukristupi kriiptiyllapam yanapawanllapa, Tayta Dyuspaq mishki mutkinashina kanayllapa. Chayshina yanapawashpam, kach'awanllapa chay washakanan kaqkunaman, chay chinganana kaqkunamambis, Jisuspaq yach'achikunay.

¹⁶ Chay chinganana kaqkunapaqqam wañushqa kwirpu ash'naqshina kanillapa. Piru washakanan kaqkunapaqqam ancha mishki kawsachikuq mutkinashina kanillapa. Piru Tayta Dyus mana yanapaptinqam, mana ni pipis atinmanchu chay shumaq nutisyanda allita yach'achikuytaqa.

¹⁷ (Piru paymi ancha yanapawanllapa.) Chaymi noqaykunaqa mana chay wakin yach'achikuqkunashinaqa kanillapachu. Ashwanmi mana nima qellayta munashpachu, chay shumaq nutisyata dibaldilla yach'achikunillapa. Chaymi Tayta Dyus noqaykunata kach'amuwaptin, paypa ñawpambi kawsashpa, Jisukristupaq allip kaqtalla yach'achikunillapa.

3

Kayshinam Dyuspa mushuq tratun

¹ Kinsapch'i qamkunaqa chay nishushqaypaq yuyangillapa: Paykuna kikinllam suq kutinda alabakanllapa, nishpa. Manam chayshinachu. Chaqa wakin yach'achikuqkunam ancha munanllapa kriyiq masinchiqkunamanda kartakunata surqoyta: “Kay kartata apamuqmi Dyuspaq allita yach'achikun”, ninanllapa. Piru noqaykuna-paqqam mana nisisaryuchu runakuna kartakunata qowanallapaqa.

² Chaqa noqaykuna qamkunata puntata Jisuspaq yach'achishuptiymi, paypi allipta kriyirqaykillapa, ¿manachu? Chaymi qamkuna kikiki noqaykunapa kartaykunashina kangillapa, yumbay runakuna yach'anambaq: Pablu paywan yach'achikuqkunam Dyuspaq lijitimu yach'achikuqkuna, nishpa.

³ Chaqa Jisukristum yanapawashqa, shunqoykillapapi paypa nutisyanda iskibrinayshina. Chaymi yumbay runakuna rikashushpa yach'anllapa: Paykunaqam kikin Jisuspa kartanshina, nishpa. Piru Jisusqam mana tintawanchu qamkunapiqa iskibrishqa, rumikunapi iskibrishqanshinaqa. Ashwanmi Dyuspa Santu Ispiritunwan shunqoykillapapi iskibrishqaqa.

⁴ Tayta Dyuspim ancha yuyakunillapa: Paymi Jisukristuwan ancha rin yanapawaqllapa, nishpa.

⁵ Chaqa noqaykunallaqam mana nimatapis atiymanllapachu rurayta. Ashwanmi Tayta Dyus yanapawanllapa, pay munashqanda allita ruranayllapa.

⁶ Chayshinam Tayta Dyus yanapawanllapa, paypa mushuq tratunda atinayllapa

yach'achikuyta. Piru manam chay punta iskibrishqa liykunatashinachu rurashqaqa. Chaqa chay punta iskibrishqa liykunata mana kasuptinchiqqam, chingananchiqna karganchiqllapa. Piru kananqam Dyuspa Santu Ispiritun yanapawanchiq, tukuy tyimpu kawsananchiq.

⁷ Chay punta liykunataqam rumi tablaku- napishina iskibrishqa kargan. Muysis chay liykunata ch'askiptinqam, qaqlanqa suq tyimpupaq ancha llipyarqan. Chaymi chay llaqta masin isrraylinukunaqa mana atirqanllapachu qaqllandaqa chapayta. Chaymandaqam chay qaqlanqa allimanda allimanda manana llipyarqanchu. Chayshinam Muysis chay mana washawaqinchiq liykunata ch'askishpa, ancha llipyarqan.

⁸ Piru Dyuspa Santu Ispiritun masta llipyashpa, chay mushuq tratuta apamushpa, yach'achiwanchiq.

⁹ Chay punta liykunam ancha shumitaq kashpapis, mana atirqanllapachu washawayninchiqta. Ashwanmi chay liykunawan kandinadu kidarqanchiq chingananchiqllapa, mana kumplishqanchiqrayku. Piru Jisukristu washawashqanchiqqam chay liykunamandaqa mas shumitaq.

¹⁰ Kanan chay punta liykuna shumitaq kaptim-bismi, Jisus rurashqanqa masta balin.

¹¹ Chaqa chay punta liykuna ancha shumaq kashpapismi, ashla tyimpupaqlla kargan. Manam tukuy tyimpupaqchu. Piru Jisukristu rurashqanqam tukuy tyimpupaq kashpa, mas

shumitaq.

¹² Chaymi Jisukristu rurashqambi yuyakushpa, mana nimatapis manchashpachu, chay mushuq tratupaq yach'achikuni.

¹³ Piru noqaykunaqam mana chay Muysisshinachu yach'achikuniqa. Manchu Muysisqa qaqlanda suq trapuwan pambarqan, llaqta masin israylinukuna chay qaqlan llipyaq chingaykaptin, ama rikananllapa.*

¹⁴ Piru chay unay isrraylinukunaqam mana atirqanllapachu intyindiya chay punta liykunataqa, yuyayninguna suq trapuwan pambadushina kaptin. Kanangamanmi paykunaqa chay liykunata liyishpapis, manaraq atinllapachu intyindiya. Piru Jisukristullam chay traputashina yuyayninmanda atin ashuchiya, atinanllapa intyindiyaqa.

¹⁵ Chaymi Muysispa liyningunata kanangaman liyishpaqa, yuyayningunaqa suq trapuwan pambadushina.

¹⁶ Piru suq runa Siñurninchiqqi kriyiptinqam, chay yuyayningunaqa manana pambadushinachu. Ashwanmi atinna intyindiya Tayta Dyus nishqandaqa.

¹⁷ Chay palabra “Siñurninchiqmi” chay birsikulupi munan niyta Dyuspa Santu Ispiritun, nishpa. Kanan Dyuspa Santu Ispiritun mayqan runapi, warmipi kashpaqam, uchakunamanda washawanchiq, libri kananchiqllapa.

¹⁸ Chaymi Dyuspa Santu Ispiritun yanapawaptinchiq, atinchiqllapana allita intyindiya

* **3:13** Éxodo 34.29-35

Dyus nishqanda. Chaqa yuyayninchiqqam manana pambadushinachu. Ashwanmi ancha llipyaq Siñurninchiqta rikashpa, suq ispijushina noqanchiqkunapis llipyanchiq. Chaqa chayshina payta rikaptinchiqqam, Dyuspa Santu Ispiritun yanapawanchiq, diyapi diyapi mas shumaqta rurashpa Jisukristushina kawsananchiqllapa.

4

¹ Tayta Dyusmi ancha llakipawashpa, akrawashqallapa, pay nishqanda yach'achikunayllapa. Chayraykum mana nunka disanimakashpachu

² ni ingañakushpachu ni Tayta Dyus nishqanda kambyashpachu, allip kaqtalla yach'achikunillapa. Chaymi yumbay riqsiwaqku-naqa allita yach'anllapa: Paykunaqam Dyuspaq allipta yach'achikunllapa, nishpa. Chaymi mana nimatapis munanillapachu rurayta chay pakadu penqakuypaq mana baliq kusaskunataqa. Chaqa yach'anchiqmi: Tayta Dyusmi rikawaykanchiq, nishpa.

³ Piru infyirnuman riykaqkunam mana intyandinllapachu Jisukristupa shumaq nutisyanda yach'achikuptiyllapa.

⁴ Chaqa paykunam Jisukristupi mana munaptinllapa kriiyta, kay mundupi kamachikuq dyablu ingañashpa, yuyayningunata suq trapuwan pambashqashina, suq sarkushina yuyayningunapi kanambaq. Chayraykum mana atinllapachu intyindiya Jisuspa ancha shumaq nutisyandaqa. Chay shumaq nutisyanqam

yach'achiwanchiq: Llipyaykaq Jisukristum kikin Tayta Dyusshinalla, nishpa.

⁵ Chaymi noqaykuna yuyashqaytaqa mana yach'achikunichu, (noqaykunata sigiwanaykillapa.) Ashwanmi noqaykunaqa yach'achikuni, Siñurninchiq Jisukristuta kasunaykillapa. Chaqa noqaykuna Jisusta ancha kuyashpam, qamkunapa kriyaduykishina kanillapa yanapashunaypaq.

⁶ Chaqa Tayta Dyusmi kay pachata rurashpa, kamachirqan achikchakunambaq. Chayshinalam pay kikinqa shunqonchiqkunata achikcharqan intyandinanchiq: Paypa llipyayninda Churin Jisukristupa qaqlambi llipyachishqa, nishpa.

Jisuspi yuyakushpa kawsashunllapa

⁷ Jisuspa shumaq nutisyanqam ancha balin achka qellayshina. Piru chay shumaq nutisyanda yach'achikuqqam allpamanda das pakikaq mangashinalla kanillapa. Chayraykum noqaykunallaqa mana atinillapachu runakunata Dyuspi kriyichiyta. Piru Tayta Dyus pudirninwan yanapawaptinmi, achka runakuna, warmikuna paypi kriyishqallapa.

⁸ Chaymi ancha padisishpapis, Dyusta sirbinillapa. Mana yach'ashpa: ¿Imatam rini ruraq? nishpapismi, mana disanimakanichu.

⁹ Runakuna noqaykunata ancha padisichiwaptinmi, Tayta Dyusqa mana dijawanllapachu. Runakuna pachaman bulawaptinllapam, mana wañunillapachu.

¹⁰ Maymambis riptiyllapa Jisuspaq yach'achikuqmi, kutin kutin munashqallapa

wanchiwayllapata, Jisusta wanchishqanllapashina. Piru Tayta Dyus washawaptinmi, achka rikawaqkuna intyindishqallapa: Jisukristum paykunapi kawsashpa, ancha yanapan, nishpa.

¹¹ Noqaykunaqam listu kanillapa ima diyapis wañunayllapa Jisuspaq yach'achikushqayrayku. Chaqa ancham munanillapa chay rikawaqkuna intyindinanllapa: Jisuspa Santu Ispiritun paykunapi kawsashpam, tukuy imapi yanapaykan, Dyuspaqla kawsananllapa, nishpa.

¹² Chayshina munaptinllapa wanchiwaytapismi, qamkunata yach'achiykillapa, washadu kashpa, tukuy tyimpu Dyuswan kawsanaykillapa.

¹³ Dyuspa Santu Librumbim suq runa kayshina iskibrishqa: “Noqaqam Tayta Dyuspi kriyirqay. Chaymi payman mañakurqay”, nishpa. Chay iskibrishqan runa kriyishqanshinam noqaykunapis kriyishpa, Dyusman mañakunillapa.

¹⁴ Kanan yach'anchiqpismi: Tayta Dyusmi Jisusta wañushqanmanda kawsachimushqa. Chayshinallam Jisuspi kriyiqkunatapis rin kawsachiwaqninchiq, paywan pulla syilupi kawsananchiqllapa, nishpa.

¹⁵ Chayshinam padisishqallapa kani, washadu kanaykillapa. Chaqa Tayta Dyus ancha achka runata, warmita washaptinmi, paykunapis Dyus-taqa pagikushpa, rinllapa aduraq, ancha allin kashqanrayku.

¹⁶ Awnki kay bidapi kwirpuyllapa byijuyaptim-bismi, ispirituyllapapi diyapi diyapi Jisuspi mas allita yuyakuykanillapa, mana nimatapis disanimakashpachu.

17 Chaqa kay bidapi padisiptinchiqqam, chaykunaqa das pasan. Piru Jisuspaq padisiptinchiqqam, payqa rin apawaqninchiq syiluman, chaypi kushikushpa, llipyashpa, tukuy tyimpu kawsananchiqllapa.

18 (Chayri ancha padisishpapis, ama llakishunllapachu.) Ashwanri Dyuspa syilunda manaraq rikashpapis, chaypaq yuyashpa kawsashunllapa. Amar kawsashunchu kay mundupa imangunapaq yuyashpaqa. Chaqa tukuy kay rikashqanchiqkunaqam mana duranqachu. Piru syilupi manaraq rikashqanchiqqam tukuy tyimpupaq rin duraq.

5

1 Allitam yach'anchiqllapa: Kay kwirpunchiqqam suq mana duraq chugllashina kashpa, das rin ushyakaq, nishpa. Piru Tayta Dyusqam wañushqanchiqmanda rin kawsachiwaqninchiq, suq mana ushyakaq mushuq kwirpuyuq kananchiqllapa. Chay mushuq wasinchiq layaqam mana runakuna rurashqancho. Ashwanmi Tayta Dyus kikin rurashqa, anaq syilupi tukuy tyimpu kawsananchiqllapa.

2 Piru kay pachapiqam wañunanchiqkaman ancha llakinchiq, munashpa syiluman riyta, chay mushuq kwirpunchiqta ch'askinanchiqllapa.

3 Chaqa chay mushuq kwirpunchiqqam suq mushuq mudanashina rin kaq. Chaymi chay mushuq kwirpuyuqna kashpaqa, manana suq kwirpumanda llugshishqa almashinachu rinchiqllapa kaq.

4 Piru kay kwirpunchiqpi padisishpaqam, ancha munanchiq mushuq kwirpuyuq kayta. Piru manam munanchiqchu wañuyta. Ashwanmi munanchiq shamunan Jisukristu, manaraq wañuptinchiqllapa, chayshina mushuq laya kwirpunchiqta qowananchiq, tukuy tyimpu kawsananchiqllapa.

5 Chaqa Tayta Dyus kikinmi rurawashqa kanchiq, suq bidapi tukuy tyimpu kawsananchiqllapa. Chaymi Santu Ispiritunda qowashqa kanchiq, allita yach'ananchiq: Mushuq kwirputam rin qowaqninchiq, nishpa.

6 Chaymi mana nimatapis manchashpachu, Tayta Dyuspi ancha yuyakunchiqllapa. Chaqa yach'anchiqllapa: Kay kwirpunchiqwanlla kawsashpaqam, manaraq atinchiqchu syilupi kawsayta Siñurninchiq Jisuswanqa, nishpa.

7 Kanan Dyuspa wasindaqam manaraq rikanchiqchu. Piru paypi yuyakushpam, allita yach'anillapa: Ancha shumaqmi rin kaq, paywan kawsananchiq, nishpa.

8 Chaymi paypi allita yuyakunillapa: Mas allim kanman kay kwirpuyta dijanaypaq, Siñurninchiqman rishpa, paywan kawsanaypaq, nishpa.

9 Chaymi kay pachapi kawsashpa ichu syiluman rishpaqa, ancha munanillapa Siñurninchiq Jisukristuta kushichiyta.

10 Chaqa suq diyam payqa yumbay runakunata rin qayawaqninchiq, paypa ñawpanman rinanchiqllapa, jugawananchiq. Kay bidapi allita kawsashqa kaptinchiqqam, rin alabawaqninchiq. Piru mana allita kawsashqa

kaptinchiqqam, rin kastigawaqninchiq.

Jisukristum yanapawanchiq, alliyanchiq-lapa Tayta Dyuswan

¹¹ Chaymi yach'ashpa: Siñurninchiqmi tukuy ima rurashqaypaq rin jugawaq, nishpa, payta ancha rrispitaşpa, kasunillapa. Chayraykum yumbay runata, warmita animachinillapa, Jisuspi yuyakushpa kawsananllapa. Chaqa Tayta Dyusmi tukuy ima yuyashqayta yach'an. Paqtar qamkunapis allita yach'angillapa: Pablum Dyusta sirbin, nishpa.

¹² Piru mana munashpa alabakaytam, chaykunataqa niykillapa. Ashwanmi munani noqarayku kushikushpa, chay rimawaq runakunata ninaykillapa: “Pablum allip kaqtalla yach'achiwashqa kanchiq”, nishpa. Chaqa chay laya runakunaqam ancha alabakashpa ninllapa: “Pablumandam mas kamachikuq kanillapa”, nishpa. Piru manam intyandinllapachu: Mastam balin tukuy shunqo Jisusta kuyananchiq, nishpaqa.

¹³ Chaqa chay runakuna noqapaq niptinllapa: “Pabluqam luku”, niptimbismi, noqaqa “lukuyani” Tayta Dyusta kushichinaypaq. Piru suqkunapaq allin yuyayniyuq kaptiyqam, chayshina allin yuyayniyuq kani, qamkunata allita yach'achishunaypaq.

¹⁴⁻¹⁵ Chaqa noqaykunaqam allita yach'anillapa: Jisukristum ancha kuyawaqninchiq, yumbay noqanchiqkunapaq wañurqan, washawananchiq, nishpa. Chaymi Jisukristu wañushpa kawsamushqanshina, noqanchiqkunapis

paypi kriyishpa, uchanchiqkunata dijashpa, kawsamushqashina kanchiq. Chaymi manana munashqayllapata rurashpachu, ashwanmi Dyus munashqanda rurashpa kawsanillapa.

¹⁶ Piru manaraq Jisukristupi kriyishpaqam, runa masinchiqkunapaq, Jisukristupaqpis chay mana kriyiqkunashina yuyarqayllapa. Piru Jisuspi kriyishpaqam, manana paypaqqa chay mana kriyiqkunashinaqa yuyanillapachu.

¹⁷ Chaymi Jisukristupi kriyishpaqa, mushuq runa, mushuq warmina kanchiqllapa. Chaqa chay unay mana baliq kusaskunata dijashpaqam, kanaanqa mushuq bidayuqna kanchiqllapa.

¹⁸ Jisukristu wañushqanraykum, Taytan Dyusqa yanapawarqanchiq, paywan alliyanchiq. Kanan mingawarqanchiqmi, yumbay runa masinchiqkunata yanapananchiq, paykunapis Tayta Dyuswan alliyanambaq.

¹⁹ Chayshina Jisukristu wañuptinmi, Taytan Dyusqa uchanchiqmanda pirdunawaqninchiq, yanapawarqanchiq, paywan alliyanchiqllapa. Chaymandaqam mingawarqanchiq, yumbay runata warmita Dyus rurashqanda yach'achinanchiq, paykunapis kriyishpa, Tayta Dyuswan alliyananllapa.

²⁰ Chayshinam noqaykunata kach'amuwashqa, Jisukristupa rrimplasun yach'achikunaypaq. Chaymi noqaykuna qamkunata rrugashuptiyqa, Jisukristu kikin alabis qamkunata rru-gashuykangi, Tayta Dyuswan alliyanykillapa.

²¹ Chaqa Jisukristuqam mana nima uchayuqchu karqan. Piru noqanchiqkuna uchayuq kashqanchiqraykum, Tayta Dyusqa

Jisusta kastigarqan suq runa uchayuqtashina, amana noqanchiqkunata kastigawananchiq. Ashwanmi Jisukristupi kriyiptinchiqqa, Tayta Dyus riqsiwanchiq mana nima uchayuqkunapaq.

6

¹ Noqaykunaqam Tayta Dyuspaq yach'achikuqkuna kashpa rrugaykillapa, ama paypi yanqa shimikiwanlla kriyinaykillapa. Ashwan dijayllapa, ancha allin Tayta Dyus yanapashunambaq, paypi allipta kriyinaykillapa.

² Chaqa Dyuspa Santu Librumbim nin: Yanapakunay tyimpupi mañawaptikim, uyashushqa kani. Washakunay tyimpupim yanapashushqa kani, nishpa.*

Chayri allita uyawayllapa: ¡Kananqam Tayta Dyus yanapawananchiq tyimpu, washawananchiq tyimpu! nishpa.

³ Chaymi noqaykunaqa mana ni pitapis dañachishpachu yach'achikuni, ama ni pipis chay yach'achikushqayta disprisyanambaq.

⁴ Chaymi padisishpa, ichu mana nimay kaptin, ichu ancha trabajus kaptimbis, tukuy imata munanillapa agwantayta, yumbay rikawaqkuna yach'ananllapa: Tayta Dyustam allipta kasuykanllapa, nishpa.

⁵ Chaqa kuntrawaqkunam maqawashpa, asutiwashpa, karsilawashqallapa. Kanan mayninqam shayku shayku Dyuspaq trabajashpa, mana puñushpachu ni mikushpachu, mallaqla padishqallapa kani.

* 6:2 Isaías 49.8

⁶ Chayshina padisishpapismi, allita rurashpa, Dyus nishqanda yach'akushpa, piñachiwaq runakunata agwantashpa, yumbaywan shumaqta kawsashqallapa kani. Kanan Dyuspa Santu Ispiritun yanapawaptinmi, yumbay runata, warmita allipta kuyashpa,

⁷ allip kaqtalla yach'achikunillapa. Chaqa Tayta Dyus pudirninwan ancha yanapawaptinmi, allita atinillapa rurayta. Chayshina shumaqta kawsashpaqam, kuntrawaqkunata, dyablutapis atinillapa binsiyta. Paykunamandaqam atinillapa washakayta.

⁸ Wakin runakunaqam alabawanllapa. Wakingunaqam anyawanllapa. Wakin runakunapaqmi shumaq nutisyayuq kanillapa. Wakingunapaqam mana allin famayuqchu kanillapa. Kanan noqaykuna mana nima llullata niptiypismi, wakingunaqa rimanllapa: “Llullakushpam yach'achikunllapa”, nishpa.

⁹ Wakingunaqam mana munanllapachu riqsiwayta. Piru Tayta Dyusqam noqaykunata allita riqsiwan. Kanan yaqqa wañushpapismi kawsaykanillaparaq. Chaqa kuntrawaqkunaqam ancha kastigawashpapis, mana wanchiwashqal-lapachu.

¹⁰ Llakishpapismi, kushikushpa kawsanillapa. Ancha pubri kashpapismi, suqkunata yach'achinillapa, paykunapis Jisuspi kriyishpa, tukuy imayuqshina kanambaqllapa. Chaqa mana nimayuq kashpapismi, Jisuspi kriyishpaqa, tukuy imayuqshina kanillapa.

¹¹ Kurintinu kriyiq masitakuna, tukuy shunqoywanmi ancha kuyaykillapa. Chaymi mana nimata

pakashpachu, tukuy ima yuyashqayta kay kartaypi ishibriykillapa.

¹² Chaqa nishushqayshinám tukuy shunqoywan ancha kuyaykillapa. Piru qamkunaqam mana noqaykunataqa chayshinachu kuyawangillapa.

¹³ Chaymi noqaqa qamkunapa taytaykishina kashpa, ancha rrugaykillapa, noqa kuyashushqayshina tukuy shunqo kuyawanaykillapa.

Dyuspa adurana wasinmi kanchiqllapa

¹⁴ Kuyashqay masitakuna, Jisuspi mana kriyiqkunawanqa ama kasarayllapachu ni tratuta rurayllapachu. (Chayshina rurashpaqam, suq turuwan suq burruta wanguykaqshina kangiman.) Chaqa manam balinchi suq allin runaqa yanapanan suq uchayuq runata, maluta ruranambaq. Chayshinallam punchawpis tutapwanqa mana atinmanchu tandakayta.

¹⁵ Chayshinallam Jisukristupis mana atinchi suq yuyaylla kayta dyabluwanqa. Chayshinallam Jisuspi kriyiqkunapis chay mana kriyiqkunawanqa mana atinchi suq yuyaylla kayta.

¹⁶ Noqanchiqkunaqam Tayta Dyuspa adurana wasin kanchiqllapa. Chaymi mana balinchi amitu layakunata adurananchiqqa. Chayraykum Tayta Dyusqa Santu Librumbi nin:

Noqaqam paykunawan kawsashpa, pulla purishaq. Noqaqam Tayta Dyusnin kashaq. Paykunaqam noqapa wambraykuna rinllapa kaq, nishpa.*

* **6:16** Levítico 26.12

17 Chaymandaqam Tayta Dyusqa kayshinapis nirqan:

Chay uchayuqkunapa ch'awpinmanda ashushpa, akrakayllapa. Amar nimatapis chay mana baliq kaqkunataqa rurayllapachu. Chayshina allita ruraptikillapam, noqaqa shumaqta ch'askishqaykillapa.*

18 Chayshinam noqaqa Taytaykillapa kashaq. Qamkunaqam wambraykuna ringillapa kaq. Chayshinam nin ancha pudirniyuq Tayta Dyus.

7

¹ Kuyashqay kriyiq masitakuna, Tayta Dyusmi chayshina noqanchiqkunata ufrisiwashqa kanchiq ancha yanapawananchiq. Chayri kwirpunchiqta allita sujitashpa, ama nima uchata rurashunchu, limpyu shunqoyuq kananchiqllapa. Chayri Tayta Dyusta ancha rrispitashpa, payman allita intrigakashun, pay munashqanda rurashpa kawsananchiq.

Pablum ancha kushikurqan, kurintinu kriyiq masinguna payta kasushqanrayku

² Yumbay qamkunatam rrugaykillapa, tukuy shunqo kuyawanaykipaq. Chaqa manam ni pitapis dañachishqachu kani, ni pitapis uchata rurachishqachu kani. Manam ni qamkunata ingañashushqachu kani.

³ Mana munashpachu kundinashuytam, tukuy kaykunata iskibriykillapa. Chay punta bwilta iskibrishpa nishushqayshinallam, tukuy shunqo

* 6:17 Isaías 52.11

ancha kuyaykillapa. Chayshinallam kawsashpa wañushpapis, rinchiqllapa kuyanakuq.

⁴ Chayshina qamkunapi yuyakushpam, ancha kushikuni. Chaymi padisishpapis, noqaqa ancha animakashpa, kushikuni.

⁵ Prubinsya Masiduñaman ch'ayashqay diya- mandapacham, achka prublimakuna kashqan- rayku, mana atirqayllapachu samayta. Chaqa achka runakunam kuntrawarqanllapa. Chaymi shunqoyllapapiqa mancharqayllapa.

⁶ Piru Tayta Dyus disanimadukunata animachiqmi masanchiq Tituta qamkunamanda noqaykunaman apamushpa, ancha animachi- warqan.

⁷ Piru manam payraykullachu kushikuni. Ash- wanmi kushikuniqa Titu parlachiwaptin: “Kur- intinukunam ancha animachiwashqa”, nishpa. Chaqa payqam niwarqan: “Kurintinukunam an- cha munanllapa rikashuyta. Ancham llakinllapa chay anyashqaykipaq. Chaymi ancha munanl- lapa alliyayta qamwan”, niwashpa. Chayshina parlachiwaptinmi, ashwan masta kushikushqa kani.

⁸ Chaymi kananqa manana llakinichu chay punta kartata iski-brishushqaypaqqa. (Chaqa llakichishushpapismi, chay kartaywan yanapashurqaqllapa, mas shumaqta kawsanaykillapa.) Piru qamkunata llakichishushpaqam, noqapis ancha llakirqay.

⁹ Piru chay llakishqaymandaqam kananqa kushikunina. Manam kushikunichu qamkuna malagana kashqaykiraykuqa. Ashwanmi kushikuniqa chay uchaykikunata dijashpa,

Tayta Dyustana kasuptikillapa. Chaymi noqaqa mana dañachishurqaqchu. (Ashwanmi yanapashurqaqlapa, Tayta Dyuswan alliyanykillapa.)

¹⁰ Chaqa mana allikunata ruraptinchiqqam, Tayta Dyusqa yanapawanchiq, syintishpa ninanchiq: Ancha uchayuqmi kani, nishpa. Chayshina syintishpa Dyusman mañakuptinchiqqam, payqa yumban uchanchiq-manda pirdunawaqninchiq, washawanchiq-lapa. Piru Jisuspi mana kriyiqkuna kay mundupa kusasningunapaq llakishpaqam, rinllapa chinga.

¹¹ Piru qamkunaqa chay uchayuq runapaq yach'ashpaqam, ancha llakishpa, Dyus munashqanshina ruraraqaykillapa. Chaqa chay uchayuqraykum qamkunaqa piñakushpa, mancharqaykillapa: Payraykum Tayta Dyus rin kastigawaqninchiq, nishpa. Chaymi chay runataqa kastigashpa, noqata munashpa rik-awayta, tukuy ima rurashqaykipaq qamkunaqa abisawarqayki. Chaymi mana uchayuqchu kangillapa chay runa rurashqambaq.

¹² Piru kay kartataqam mana iskibr-ishurqaqchu chay dañachikuq runaraykuchu, ni chay dañachishqanraykuchu. Ashwanmi iskibrishurqaq, qamkuna Dyuspa ñawpambi intyindinaykillapa: Pablutam ancha kuyanchiqllapa, nishpa.

¹³ Chaymi chayshina qamkuna kuyawaptiki, ancha kushikushqa kani.

Piru mastam kushikushqa kani, rikashpa masanchiq Tituta ancha kushikuykaptin.

Chaqa yumbay qamkunam paytaqa ancha animachirqayki, chayshina kushikunanqa.

¹⁴Chay masanchiq Titu manaraq qamkunaman shamuptinmi, paytaqa willashqa karqay: “Chay Kurintupi tiyaqkunaqam ancha allita ruraykanllapa”, nishpa. Chaymandaqam qamkunamanda kutimushpaqa, niwarqan: “Alliptam niwashqa kangi chay kurintinukunapaq”, nishpa. Chaymi ancha kushikushqa kani. Chaqa qamkunata allip kaqtalla nishushqayshinam, paytapis allip kaqtalla nishqa kani.

¹⁵Kananqam Tituqa ancha kasushqaykita yuyashpa, masta kuyashungillapa. Chaqa qamkunaqam ancha umildina kashpa, payta ancha rrispitashpa, shumaqta ch'ayachirqaykillapa.

¹⁶Chayshina kaptikillapam, noqa kushikushpa, qamkunapi ancha yuyakuni.

8

Ancha allita ufrindashunllapa

¹Kuyashqay kriyiq masitakuna, kananqam munani nishuyllapata prubinsya Masiduñapi Tayta Dyus kriyiq masinchiqkunata ancha yanapashqambaq.

²Paykunaqam ancha padisishpapis, kushikushpa kawsaykanllapa. Ancha pubri kashpapismi, kapuqkunashina ufrindanda achkata qoshqallapa.

³Noqa kikiymi rikashqa kani, kushikushpa ufrindanda Tayta Dyusta qoptinllapa. Chaqa tukuy ima kaqninmandam atishqanda mas achkata qoshqallapa.

4 Chay Masidufñamanda kaqkunam ancha rrugawarqanllapa, dijanayllapa, paykuna ufrindanda qonanllapa chay mana nimayuq kriyiq masinchiqkunapaq.

5 Piru manaraq ufrindanda qoshpam, puntata paykuna kikin intrigakarqan Siñurninchiq Jisusman, noqaykunamambis: “Qamkunata kasushushpam, Dyus munashqanshina kawsashaqllapa”, nishpa.

6 Chaymi Tituta rrugashqallapa kani, qamkunanaman shamushpa, yanapashushpa, chay ufrindaykillapata tandanambaq. Chaqa payqam unaymandapacha chayshina tandaykan.

7 Kanan qamkunaqam tukuy imata ancha allita ruraykangillapa. Jisuspim ancha allita yuyakuykangillapa. Tayta Dyus nishqanda allita yach'ashpam, shumaqta yach'achikungillapa. Ancha animakashpam, Tayta Dyusta tukuy imapi sirbiykangillapa. Noqaykunatam allita kuyawangillapa. Chayshinallar suqkunatapis kuyashpa, chay ufrindaykita ancha allita qoyllapa.

8 Piru manam kamachiykichu, ufrindaykillapata qonaykiqa. Ashwanmi munani yach'anaykillapa chay wakin kriyiq masinchiqkuna ancha animakashpa ufrindashqambaq, yach'anayllapa: ¿Qamkunapis-chu paykunashina suqkunata allipta kuyangillapa ichu mana? nishpa.

9 Chaqa qamkunam yach'angillapa: Ancha allin Siñurninchiq Jisukristum tukuy imayuq kashpapis, kuyawaqninchiq, suq runa ancha pubrishina kay pachaman shamurqan washawananchiq.

Chayshinam pubri paq tikrakarqan, qamkuna tukuy imayuqshina kanaykillapa.

¹⁰ Chaymi byinnikipaq munani kunashuylapata chay ufrindaykipaq. Allim kanman ushyanaykillapa qayna wata qallarishqaykita. Manchu qamkunaqa qayna wata ancha animakashpa, yumbay kriyiq masinchiqmanda puntata munarqaykillapa ufrindaykita qoyta.

¹¹ Chayri chayshina animakashpa, chay qallarishqayki ufrindaykita mana shaykuq qoyllapa luki kaqta.

¹² Chaqa suq runa, warmi kushikushpa luki kaqta qoptinqam, Tayta Dyusqa kushikushpa ch'askin. Payqam mana kamachiwanchiqchu ufrindananchiq, mana kaptinqa.

¹³ Noqaqam mana munanichu suqkunata yanapashpa, paykunamanda mas pubri kanaykillapa.

¹⁴ Ashwanmi munani yumbay yanapanakushpa, ama pipis ancha pubri kananchiqllapa. Chayri chay mana nimayuq kriyiq masinchiqkunata kay tyimpupi qamkuna yanapayllapa. Paqtar suq tyimpupi imaykillapa faltashuptin, paykunanataq qamkunata yanapashunqallapa. Chayshina suqninchiq suqninchiq yanapanakushpam, mana ni pipis padisinchiqmanchu.

¹⁵ Chaymi Tayta Dyusqa Santu Librumbi nin: “Suq runa achka mikunata tandaptimbismi, mana subrarqanchu. Suq runa ashla mikunata tandaptimbismi, mana faltarqanchu”, nishpa.*

* **8:15** Éxodo 16.18

Pablum nirqan: “Titum rin riq Kurintuman” nishpa

¹⁶ Tayta Dyusmi Tituta animachishqa, noqa qamkunata kuyashushqayshina, paypis kuyashunanllapa. Chaymi Tayta Dyusta ancha pagikuni.

¹⁷ Chaqa Tituqam nishqayta kasuwashpa, ancha munashqa qamkunata yanapashuyta. Chaymi payqa manaraq pipis animachiptin, gustunmandalla rin shamuq watukushuqllapa.

¹⁸ Titupa pullanmi suq ancha allin kriyiq masinchiqta kach'amunillapa qamkunaman. Payqam Jisuspa shumaq nutisyanda allita yach'achikun, uyaqkuna washadu kanambaq. Chaymi yumbay kriyiq masinchiqkuna paypaq ancha shumaqta parlanllapa.

¹⁹ Chayraykum achka kriyiq masinchiqkuna payta numbrashqa, noqaykunawan apanambaq chay ufrindanllapata, chay pubri kriyiq masinchiqkunata yanapananchiq. Chayta rikashpam, ancha achka runakuna Siñurninchiqta rin alabaq. Chayshinam qamkunapaq rinllapa yach'aq: Allibmi ancha munanllapa suqkunata yanapayta, nishpa.

²⁰ Chaymi kay achka ufrindata apashpaqa, ancha allita kwidaykanillapa, ama ni pipis yuyanambaq: Pablum chay ufrindata paypaqlla apaykan, nishpa. (Chayraykum chay ancha allin kriyiq masinchiqkuna pullay ringallapa.)

²¹ Chaqa Dyuspa ñawpambi, yumbay runakunapa ñawpambipismi tukuy imata allitalla munanillapa rurayta.

²² Chaymi chay kriyiq masinchiqkunapa pullan suq kriyiq masinchiqtapis kach'amunillapa.

Paytam achka kutinda rikashqallapa kani, kriyiq masinchiqkunata ancha kuyashpa yanapaptin. Payqam ancha yuyakun qamkunapi.

²³ Piru mayqan tapushuptin: “¿Pim Tituqa?” nishpa, kayshina niyllapa: “Tituqam masanchiq Pablupa yach'achikuq masin. Pabluwanmi trabajan yanapawashpallapa”, nishpa. Ichu tapushuptin: “Titupa pullan puriqkunaqa ¿pikunam?” nishpa, niyllapa: “Paykunaqam kriyiq masinchiqkunamanda kach'amushqanguna. Chaqa paykuna ancha shumaqta puriptinmi, suqkuna rikashpa, Jisukristupi munanllapa kriyiyta”, nishpa.

²⁴ Chayri paykunata allipta kuyashpa, shumaqta yanapayllapa, yumbay kriyiq masinchiqkuna yach'ananllapa: Pabluqam mana yanqachu alabashqa chay Kurintupi tiyaqkunataqa, nishpa.

9

Kushikushpa ufrindanchiqta qoshunllapa

¹ Qamkunaqam yach'angillapa allita ufrindayta, kriyiq masinchiqkunata yanapanaykillapa. Chaymi manana nisisaryuchu mushuqmanda kay kartaypi qamkunata kunarishunaypaq ufrindanaykiqa.

² Chaqa allitam yach'ani: Qamkunaqam tukuy shunqo munangillapa ufrindaykita qoyta, nishpa. Chaymi prubinsya Masiduñamanda kaq kriyiq masinchiqkunata parlachishqa kani:

–Prubinsya Akayapa Kurintu llaqtambi tiyaqkunam suq watana ancha animadu kashqallapa, ufrindanda qonanllapa, nishpa.

Chaymi kay prubinsya Masiduñapi achka tiyaqkunapis ancha animakashqallapa, ufrindanda qonanllapa.

³ Piru chayshina parlachishpapismi, ashrita manchani: Kinsapch'i manaraq ufrindaykita qoykangillapachu, nishpa. Chayraykum kay kimsa kriyiq masinchiqkunata kach'amunillapa, qamkunata yanapashunan, yumbay ufrindaykita tandanaykillapa. Chayshina tandaptikillapam, mana pipis atinmanchu niwayta: “Yanqam alabashqa kangi chay kurintinukunata”, nishpaqa.

⁴ Chaqa ancham yuyakushqallapa kani qamkunapi. Chayri kwidawkish kay prubinsya Masiduñamanda kaqkuna noqapa pullay shamuptin watukushuqllapa, tarishungiman manaraq ufrindaykita tandaptikillapa. Chayshina manaraq tandaptikiqam, ancha penqakuymantallapa. Piru qamkunaqam masta penqakungiman.

⁵ Chaymi noqaykuna manaraq shamushpa, kay kimsa kriyiq masinchiqkunata kach'amuni, chay ufrisishqayki ufrindaykita yanapashunambaq tandaq. Chaymi paykuna qamkunata yanapashuptin tandaytaqa, noqaykuna shamushpaqa, tandadu ufrindatana tarishaqlapa. Chaypinam yumbay rikashuqkuna yach'anqallapa: Chay Kurintupi tiyaqkunaqam tukuy shunqo ufrindanda qoshqallapa, Pablu mana apuraptinllapa, nishpa.

⁶ Yumbay qamkunaqar kayta yuyayllapa: Suq runa ashlatalla tarpukushpaqam, ashlatalla kusichakumbis. Chayshinallam suq runa achkata tarpukushpaqa, achkata kusichakumbis.

⁷ Chayri allita yuyashpa, kushikushpa ufrindanchiqta qoshun. Amar qoshunchu llakiqshinaqa ichu mayqan apurawaptinchiq. Chaqa Tayta Dyusqam ancha kuyan chay kushikushpa qoqkunata.

⁸ Payqam ancha pudirniyuq kashpa, achka laya kusaskunata atin qoshuyta, ama nima faltashunambaq, ashwan kushikushpa, suqkunatana atinaykillapa yanapayta.

⁹ Chaymi Dyuspa Santu Librumbi kayshina nin: Chay yanapakuq runa mana nimayuqkunata achkata qoptinmi, Tayta Dyusqa mana nunka rinchu qonqaq paytaqa, nishpa.*

¹⁰ Chay tarpukuq runakunatam Tayta Dyusqa simillanda qon. Mikunanchiqtapismi paylla qowanchiqllapa. Chayshinallam payqa qamkunata rin yanapashuq, tukuy imayki achkayanambaq, chay pubrikunata masta yanapanayki.

¹¹ Chayshinam Tayta Dyusqa ancha rin yanapashuqllapa, qamkunapis achka imayuq kashpa, atinaykillapa suqkunata yanapayta. Chay tандashqayki ufrindata apaptiyllapaqam, chay pubrikunaqa ch'askishpa, Tayta Dyusta ancha rinlapa pagikuq.

¹² Chaqa chayshina chay pubri kriyiq masinchiqkunata qoshpaqam, ancha

* 9:9 Salmo 112.9

yanapangillapa ama padisinambaqllapa. Chayshinam paykunata animachiykangi, Tayta Dyusta ancha pagikunanllapa.

¹³ Chaymi paykunaqa ufrindaykillapata ch'askishpa, yach'anqallapa: Chay kurintinu kriyiq masinchiqkunaqam Jisukristupa shumaq nutisyanda allipta kriyishpa kasuykanllapa, nishpa. Paykunatashina achka kriyiq masinchiqkunata qamkuna yanapaptikim, Tayta Dyusta ancha rinllapa alabaq.

¹⁴ Chayshinam Tayta Dyus ancha rin yanapashuqllapa, ufrindaykita qonaykillapa. Chayshina ufrindaptikillapam, chay ch'askiqkunaqa ancha kuyashushpa, Tayta Dyusman rinllapa mañakuq, tukuy imapi qamkunata yanapashunambaq.

¹⁵ ¡Pagikushun Tayta Dyusta! (Chaqa dijarqanmi sapalan Churin noqanchiqkunapaq wañunambaq.) Piru manam atinchiqchu intyindiya: ¿Imaraykum chayshina ancha yanapawarqanchiq? nishpa. ¡Chayri payta ancha alabashunllapa!

10

Pabulum Jisukristupa lijitimu apustulnin

¹ Kuyashqay kriyiq masitakuna, Siñurninchiq Jisukristum mana nimatapis wapuyashpachu, ancha shumaqta kuyawashqa kanchiq. (Chayshinallam noqapis kuyashushpa, munani qamkunata yanapashuyta.) Piru wakinniqam disprisyawashpa, rimawangillapa: “Chay Pabluqam noqanchiqkunawan kashpaqa, ancha umildishina shumaqta parlachiwanchiq. Piru

rishpaqam, ancha wapupaq tikrakashpa, ancha anyawanchiqlapa kartangunapi”, nishpa.

² Chaymi noqa Pablu ancha rrugaykillapa, allita kasuwanayki, qamkunaman shamushpa, ama ni-matapis anyashunayllapa. Piru wakinnikiqam ningillapa: “Chay Pablum Jisuspi mana kriyiqkunashina pay munashqandalla ruraykan”, nishpa. Chaymi qamkunaman shamushpaqa, listu kani chay rimawaqkunata ancha jwirtita anyanaypaq.

³ Noqaykunaqam runakunalla kanillapa. Piru mayqan kuntrawaqwanqam mana pilyanillapachu chay mana kriyiqkunashinaqa.

⁴ Chaqa manam binsinillapachu runakunapa armangunawanqa. Ashwanmi Tayta Dyus ancha yanapawanllapa, paypa armangunawan pilyashpa, binsinayllapa asta chay ancha pudirniyuq kuntrawaqkunata.

⁵ Chaqa chay palanganu kuntrawaqkunam mana munanllapachu ni pipis Tayta Dyuspi kriyinambaq. Piru chay rimawaqkunatam uyarachishpa, runa masinchiqkunata yach'achinillapa, Jisukristuta kasushpa, pay munashqanshina yuyananllapa.

⁶ Chayraykum qamkunaman shamushpa, rinillapa yanapashuq, Jisusta mas allita kasunaykillapa. Piru yumbay mana kasukuqtaqam (Dyuspa pudirninwan) rinillapa kastigaq.

⁷ Qamkunaqam chapangillapa sawa kwirpu ima laya kashqandalla. Kanan suq runa yuyaptin: Jisukristupam kani, nishpaqa, allita intyindinga: Pablupismi Jisukristupa, nishpa.

⁸ Chaqa wakinnikiqam noqapaq ningillapa: Pabluqam suq alabakaq runa, nishpa.

Piru manam nimatapis penqakunichu. Ashwanmi allita yach'ani: Jisukristum noqata numbrawashqa, kamachikuq apustulnin kashpa, qamkunata rikashunaypaq, paypi mas allita yuyakunaykillapa. Manam numbrawashqachu, qamkunata dañachishunayqa.

⁹ Chayri kartaykunata liyishpaqa, ama yuyaylapachu: Pablum munan manchachiwayta, nishpaqa.

¹⁰ Piru wakinniqam ningillapa: “Pabluqam kartangunapilla ancha jwirtita anyawanchiqllapa. Piru noqanchiqkunawan kashpaqam, ancha kubardi karqan. Manam yaqqa atirqanchu rimayta yach'achiwananchiqqa”, nishpa.

¹¹ Chayri chay laya rimaqqa kayshina allita yach'ayllapa: Pablu karu llaqtapi kashpam, kaykunata iskiбриshpa kach'amun. Chaymanda kutimushpaqam, kay kartambi nishqanshinalla rin ruraq, nishpa.

¹² Noqaykunaqam mana alabakanichu yumbay chay alabakaq yach'achikuqshinaqa. Chaqa paykunaqam paykunapuralla alabanakushpa ninllapa: “Chay suq yach'achikuqmandam mas allita ruraykani”, nishpa. Chayshina yuyashpaqam, mana nimatapis yach'anllapachu.

¹³ Piru noqaykunaqam mana chayshinachu rinillapa alabakaq suq yach'achikuqkuna rurashqambaqqa. Chaqa Tayta Dyusmi noqaykunata kamachiwashqa, achka nasyungunaman rinayllapa yach'achikuq. Chayshinam ch'ayamurqayllapa Kurintuman, qamkunata yach'achishunayllapa.

14 Chaqa manaraq ni pipis yach'achishuptinmi, puntata noqaykuna Jisukristupa shumaq nutisyanda yach'achishurqaqlapa, paypi kriyinaykillapa. Chaymi maski yumbay runakunamanda mas dirichuyuq kanillapa kunashunayllapa.

15 Nishushqayshinam mana rinillapachu alabakaq suqkuna rurashqambaqqa. Ashwanmi Tayta Dyus niwashqanshinalla rurayanillapa, Jisukristupi mas allita kriyinaykillapa. Chaqa chayshina kriyiptikillapam, mas allita qamkunata atinillapa yach'achishuyta.

16 Chayshina allita yach'achishushpaqam, munanillapa riyta mas karu llaqtakunaman, Jisuspa shumaq nutisyanda yach'achikuq. Piru manam munanillapachu riyta chay suqkuna yach'achikushqan llaqtakunamanqa. Chaqa manam munanillapachu alabakayta suq yach'achikuqkuna rurashqambaqqa.

17 Ashwanmi Dyuspa Santu Librun nishqanshina noqapis nini: “Mayqan runa, warmi ama alabakashpachu, Siñurninchiqta alabanqallapa”, nishpa.*

18 Chaqa Tayta Dyusqam mana kushikunchu, suq runa ichu suq warmi alabakaptinga. Ashwanmi payqa kushikun payta alabaqkunapaq.

11

Chay apustul tukuqkunata ama kriyiyllapachu

¹ [Nuta: Pablu Dyuspa apustulnin kashpapismi, mana munarqanchu alabakayta. Lukismi chay

* 10:17 Jeremías 9.24

apustul tukuqkunaqa alabakashpa, nirqanllapa: “Pabluqam mana Dyuspa lijitimu apustulninchu”, nishpa. Chaymi kay partita iskibrirqan.] Kananqam ancha rrugaykillapa, chay tuntu apustul tukuqkunashina alabakaptiy, qamkuna agwantawanayki.

² Chaqa Tayta Dyusshina kuyashushpam, noqaqa mana munanichu, chay apustul tukuqkunata kriyishpa, Jisukristumanda akrakanaykiqa. Ashwanmi ancha munani qamkunata apashuyta Jisukristuman suq mana uchayuq dunsilla chinatashina. Chaymi allita kwidaykillapa, ama nima uchayuq kashpa, Jisuswanlla kasaranykishina.

³ Piru ancham manchani, dyablu qamkunata ingañashunan, chay punta warmi Ibata chay kulibrawan ingañashqanshina, Jisukristuta amana tukuy shunqo kuyanaykillapa.

⁴ Chaqa chay apustul tukuqkuna Jisuspaq suq laya duktrinata yach'achishuptinmi, qamkunaqa das kriyingillapa. Piru Dyuspa Santu Ispiritunda ch'askishpaqa, ¿imapaqtaq chay suq laya ispiritutana munangillapa ch'askiriyta? Jisuspa shumaq nutisyanda yach'akushpaqa, ¿imapaqtaq suq laya nutisyata munangillapa yach'akuriytaqa?

⁵ Noqaqam allita yach'ani: Chay ancha kamachikuq apustul tukuqkunaqam noqamandaqa mana mas yach'ayniyuqchu, nishpa.

⁶ Chaqa mana allita atishpa rimaytapismi, allita intyindini Jisukristu yach'achikushqanda. Chaymi shumaqta qamkunata yach'achishuptiy, allita yach'angillapa: Pablum ancha yach'ayniyuq, nishpa.

7 Manchu noqa qamkunawan ancha umildi kashpa, yumbaynikita dibaldilla Dyuspa shumaq nutisyanda yach'achishurqaq. Chayshinam rurarqay, yach'anaykillapa: Pablum ancha rrispitawanchiq, nishpa. Chayshina rurashpaqachu, ¿maluta rurashqa kani? Manám.

8 Chaqa suq kriyiq masinchiqkunamanda ufrindangunata ch'askishpaqam, paykunata qoch'iykaymanshina, dibaldilla qamkunata yach'achishunaypaq.

9 Kanan qamkunawan kashpa imay faltawaptinqam, mana nimata qamkunataqa mañashurqaqchu. Ashwanmi chay prubinsya Masiduñamanda ch'ayamuq kriyiq masinchiqkuna ima faltawaqta qowashqallapa. Chayshinallam mana nimatapis rinichu mañashuqllapa.

10 Chaqa Jisukristupa shutimbim allipta niykilapa: Chay prubinsyayki Akayapi yumbay tiyaqmandaqam mana ni pipis atinqachu uyarachiwayta, kayshina kushikushpa niptiy: “Dibaldillam qamkunata yach'achishushqa kani”, nishpa.

11 Piru chayshina nishuptiyllapaqa, ama yuyayllapachu: Pablum mana kuyawanchiqchu, nishpaqa. Chaqa Tayta Dyusmi yach'an, qamkunata ancha kuyashushqaytaqa.

12 Piru rinim sigiq dibaldilla yach'achishushpa, chay apustul tukuqkuna ama atinanllapa alabakayta: “Noqapismi Pablushina yach'achikuni”, nishpaqa. (Chaqa paykunaqam kubrashushpa yach'achikun.)

13 Chay runakunaqam mana Jisukristupa lijitimu apustulningunachu. Ashwan

yach'achikuqshina tukushpam, achka llullakunata yach'achikunllapa.

¹⁴ Chayshina allin yach'achikuqshina tukuptinllapaqa, ama isphantayllapachu. Chaqa kikin dyablupismi Dyuspa anjilninshina rurakushpa, ancha shumaqta llipyan ingañawananchiq.

¹⁵ Chaymi chay apustul tukuqkunapis dyabluta kasushpa, allin runakunashina tukunllapa. Piru chayshina ingañashqanraykum, Tayta Dyusqa paykunata ancha rin kastigaq.

Pablum yach'achikurqan ancha padisishqambaq

¹⁶ Mushuqmandam niriycillapa: Amar ni mayqannikipis noqapaqqa yuyayllapachu: Pabluqam luku, nishpaqa. Piru chayshina yuyashpaqa, dijayayllapa lukushina rimanaypaq. Chaqa chay ancha alabakaq apustul tukuqkunashinam noqapis ashlitata rini alabakaq.

¹⁷ Piru noqa chayshina alabakashpaqam, suq lukushina rimaykani. Manam Siñurninchiq Jisukristu munashqanshinachu (ni noqa munashqayshinachu) rimaykaniqa.

¹⁸ Piru chay apustul tukuqkunam ancha alabakanllapa Jisuspi mana kriyiqkunashina. Chaymi noqapis ashlitata rini alabakaq (ama kriyinyakillapa chay llullakuqkunapi).

¹⁹ Chaqa qamkuna yuyashpa: Yach'ayniyuqmi kani, nishpapismi, das kasungillapa chay tuntu alabakaq runakunata.

²⁰ Kanan suq ancha wapu patrunshina qamkunata kamachishuptimbismi, das

kasungillapa. Chaymi ingañashushpa, imayki kaqkunata qoch'ishungillapa. Kanan qamkunata disprisyashushpa, ancha palanganuyashpa, asta qaqlaykipi maqashuptingqa, ¿imapaqmi paykunataqa kasungillapa?

²¹ Piru noqaykunaqam mana chay ingañakuq kaqkunashinachu kanillapa. ¡Kinsapch'i balinman penqakunaypaq, qamkunawan ancha umildi kashqayrayku!

Piru chay ingañakuqkunaqa manam pitapis manchashpachu, ancha alabakanllapa. Chaymi noqapis, mana pitapis manchashpachu, suq lukushina rimashpa, atini alabakayta.

²² Paykunaqam ninllapa: “Ibriyu rimaypim rimanillapa”, nishpa. Noqapismi ibriyu rimaypi rmani. Ninllapapismi: “Lijitimu isrraylinukunam kanillapa”, nishpa. Noqapismi lijitimu isrraylinu kani. Ancham rimanllapapis: “Noqaykunaqam chay Abrajamba karu willkanguna kanillapa”, nishpa. Noqapismi Abrajamba karu willkan kani.

²³ Ninllapapismi: “Noqaykunaqam Jisukristupaq yach'achikuni”, nishpa. Piru noqaqam Jisuspaq masta yach'achikuni. Suq lukushinam kaykunata parlachiykillapa. Noqatam mas achka kutinda karsilawarqanllapa. Kanan mas achka kutindam asutiwarqanllapa. Chayshinam mas achka kutinda yaqqa wañurqanipis, (Jisuspa shumaq nutisyanda yach'achikushpa.)

²⁴ Chaqa llaqta masiy isrraylinukunapa awturidarninguna sinku kutinda chikutiwan asutiwarqanllapa. Kada bwiltam asutiwarqan 39 chikutista.

²⁵ (Rumanu awturidarkunapismi) kimsa

kutinda qerukunawan maqawarqanllapa. Suq kutindam kuntrawaqkuna sitawarqanllapa, wanchiwananllapa. Yakupi puriq barkukunapi riykashpa, kimsa kutinda yakuman seqarqayllapa. Chaymi suq kutinda suq diya, suq tuta yakupi wambuykarqay.

²⁶ Chayshina Jisukristupaq yach'achikushpa, tukuy mayta purishpam, rriyukunata pasaqshina yaqqa wañurqay. Ladrungunapismi yaqqa wanchiwarqanllapa. Llaqta masiy isrraylinukuna, mana isrraylinu kaqkunapismi achka kutinda munarqanllapa wanchiwayta. Kanan llaqtakunapa ch'awpimbi kashpa, chay chuncha lugarkunata pasaqshina, chay mar yakupi purishpapismi, yaqqa wañurqay. Jisuspi kriyiq tukuqkunapismi ancha munashqallapa dañachiwayta.

²⁷ Kanan achka diyakunam punchawnindin tuptapnindin shayku shayku trabajashpa, mana nimatapis puñushqachu kani. Kanan wakin diyakunam yakupaq, mikunapaq ancha padisishqa kani. Manam ni allin mudanayuyqchu kashqa kani. Chaymi chiriwan ch'apsikashpa purishqa kani.

²⁸ Chayshina padisishpaqam, ashwan masta llakini yumbay kriyiq masinchiqkunapaq. Chaqa ancham yuyani: ¿Imashinaraq kawsaykanllapa Dyuswan? nishpa.

²⁹ Chaymi Jisuspi kriyiq masinchiqkuna disanimakaptinqa, noqapis paykunapaq ancha llakishpa, yaqqa disanimakani. Ichu suq kriyiq masinchiqta uchata rurachiptinqa, ancha penqakushpa, piñakuni.

³⁰ Chaymi alli kaptin alabakanayqa, kayshinalla

nishaq: Ancha dibil kaptiypismi, Jisukristu ancha yanapawashqa, nishpa.

³¹ Kanan Siñurninchiq Jisukristupa Taytan Dyusmi yach'an allip kaqtalla rimashqaytaqa. ¡Paytalla tukuy tyimpu alabashunllapa!

³² Chaymi Damasku llaqtapi kaykaptiy, chay gubyirnu Aritaspa yanapakuqninmanda washawarqan. Chay llaqtapa tukuy rridurninmi muralladu kargan. Chaymi ama llugshinaypaq, chay kamachikuqqa chay atun murallapa yumbay pungungunapi suldadungunata rurargan, piskawananllapa.

³³ Chaymi wakin kriyiq masinchiqkuna suq kanastata waskakunawan watarqanllapa. Chay-mandaqam chay atun murallapa suq bintanan-man surqowashpa, chay kanastapi sawaman ish-kichiwarganllapa, chay llaqtamanda mitikanay-paq.

12

Tayta Dyusmi musqoyppishina Pabluta payta pasanambaq kaqta rikachirqan

¹ Manam nimapaqpis balinchi alabakanayqa. Piru Siñurninchiqmi musqoyppishina pakadu kusaskunata rikachiwargan. Chay rikashqayta nishqaykillapa.

² Chaqa katarsi watanam pasashqa, Tayta Dyus mas altu syiluman apawashpa, paypa lugarninda rikachiwashqanqa. Piru manam yach'anichu: Kwirpundiychu apawargan ichu musqoyppishinalla apawargan, nishpaqa. Tayta Dyusllam chaypaqqa yach'an.

³ Mushuqmandam niriylakillapa, Tayta Dyus-llam yach'an kwirpundiytachu apawarqan ichu ispirituytalla, nishpaqa. Chaqa noqaqam mana yach'anichu.

⁴ Chayshina Tayta Dyus syluman apawaptinmi, ancha shumaq pakadu palabrakunata uyarqay. Piru Tayta Dyusqam mana dijawanchu rimanaypaq chay uyashqay palabrakunataqa.

⁵ Chayshina syluman rishpapismi, mana munanichu alabakayta chay rikashqaypaqqa. Ashwanmi alabakashaqqa ancha dibil kaptiy, Siñurninchiq yanapawashqambaq.

⁶ Piru chayshina alabakashpaqam, mana chay tuntukunashinachu rimayman. Ashwanmi al-lip kaqtalla niymanqa. Piru manam munanichu alabakayta. Ashwanmi munani qamkuna al-lita riqsiwanayki: ¿Pabluchu allita ruran, allita yach'achikun ichu mana? nishpa.

⁷ Piru chay ancha shumaq kusaskunata sylupi rikachiwashpaqam, Tayta Dyusqa mana munarqanchu palanganu kanaypaqqa. Chaymi dyabluta دچارqan, kwirpuyta padisichinambaq. Chayshinam padisini, ama alabakanaypaq. *[Nuta: Kay birsikulum grigu rimaypi kayshina nin: “Noqapa kwirpuypim kashata plantarqan”, nishpa. Mas achka yach'ayniyuqkunam yuyanllapa: Chay kasha plantashqam munan niyta: “Pablum qeshyaq ichu lisyadu karqan”, nishpa. Piru wakinqam yuyanllapa: Chay kashaqam munan niyta: “Pabluta kuntraqkunam payta ancha padisichishqa”, nishpa.]*

⁸ Chaymi kimsa kutinda Siñurninchiqta ancha rrugashqa kani, ama masta chayshina padisinay-

paq.

⁹ Piru payqam niwarqan: “Noqa kuyashushpam, ancha rini yanapashuq, kushikushpa kawsanayki. Chaqa mana nimatapis atiptiki ruraytaqam, masta rini yanapashuq”, nishpa. Chaymi noqaqa ancha kushikuni. Chaqa ancha dibil kaptiypismi, Jisukristu ancha yanapawan pudirninwan.

¹⁰ Chaymi ancha dibil kashpa ichu musyawaptinllapa ichu imay faltawaptin ichu kuntrawaqkuna qesachawaptin ichu ancha padisishpapis, noqaqa rini kushikuq. Chaqa mas dibil kaptiymi, Jisukristu masta yanapawan, ancha jwirti kanaypaq.

Pablum ancha llakirqan kurintinukuna mana allita ruraptinllapa

¹¹ Manam munashqachu kani alabakayta suq tuntushina. Mas allich'i kananda, qamkuna alabawanayki. Chaqa chay apustul tukuqkunaqam mana nimapipis atinllapachu binsiwayta. Piru wakinnikiqam mana munangillapachu ni uyawayta. Ashwanmi chay apustul tukuqkunatalla kasungillapa. Chaymi awnki mana baliptiypis, ancha nisisaryu kashqa, alabakanaypaq, chay apustul tukuqkunata ama kriyinyakillapa.

¹² Chaqa Tayta Dyus yanapawaptinmi, qamkunawan kashpa, mana shaykuq yach'achishushpa, achka ispantaypaq milagrukunata rurashqa kani. Chaykunata ruraptiymi, qamkunaqa allita yach'arqaykillapa: Jisukristum Pabluta allipta numbrashqa, apustulnin kanambaq, nishpa.

13 Chaymi tapuykillapa: ¿Imapitaq mana allitachu yanapashushqallapa kani chay wakin kriyiq masinchiqtashinaqa? Piru qamkunawan kashpaqam, mana nimatapis mañashurqaqchu mantyiniwanaykiqa. Kinsapch'i chayshina mana nimatapis mañashushpa, qamkunata ufyindishushqa kani. Chayshina rurashqa kaptiyqa, pirdunawayllapa.

14 Siguradunam kani shamunaypaq qamkunata watukushuq. Kay shamushqaywanqam kimsa kutinna rini watukushuqllapa. Piru manam munanichu nimatapis mañashuyllapata. Ashwanmi munani, qamkuna tukuy shungoykiwan kuyawanayki. (Noqaqam taytaykishina kashpa, munani qamkunata yanapashuyta.) Chaqa wambritukunam taytangunata mana mantyininllapachu. Ashwanmi taytakuna wambrangunata mantyinin.

15 Chayshina taytaykishina kashpam, tukuy imayta qoshuyman, qamkunata yanapashunaypaq. Asta wañuymambismi qamkunata yanapashunaypaq. Chayshina ancha kuyashuptiyqa, ¿imaraykutaq qamkunaqa mana yaqqa kuyawangichu?

16 Chaqa qamkunaqam allita yach'angi mana nimata mañashushqayta. Piru chayta yach'ashpapismi, wakinnikiqa noqapaq rimangillapa: “Pablum, ancha bibasu kashpa, ingañawaqninchiq, qellayninchiqta surqowashqa kanchiq”, nishpa.

17 ¿Qamkunaqachu yuyangillapa: Pablum wakin kriyiq masinchiqkunata kach'amurqan, ufrindanchiqta paypaq apananllapa, nishpa? (Manam

nimatapis chayshinaqa rurashqachu kani.)

18 Ashwanmi masanchiq Tituta rruqarqay, rinambaq watukushuqllapa. Suq masanchiq-tapismi paywan kach'amurqay. Mayá, ¿chayshinaqachu Titu ingañashushpa, imaykillapata surqorqan? Manám. Ashwanmi Tituqa noqashinalla yuyashpa, ancha kuyashushpa, dibaldilla qamkunata yach'achishurqan.

19 Kuyashqay kriyiq masitakuna, kinsapch'i yuyangillapa: Pabluqam kay kartata kach'amushqa, washakaptin, paytana kriyinchiq, nishpa. Manam chayshinachu. Ashwanmi Jisukristu yanapawaptin, Dyuspa ñawpambishina kay kartata ishibriykillapa, Jisuspi mas allita kriyinaykillapa.

20 Piru noqaqam manchani: Shamushpa watukushuqch'i, tarishuyman, mana allikunata ruraykaptikillapa. Chayshina tarishushpaqam, mana rinichu ruraq gustuykitaqa. Chaqa kinsapch'i qamkunaqa suqwan suqwan anyanakuykangi, imbidyanakuykangi, piñapanakuykangi, akranakuykangi, washa rimaykuna kangillapa, musyanakuykangi, palanganuyaykangi ichu sh'uqyashpa, tukuy mana baliqkunata ruraykangillapa, nishpa.

21 Chaymi manchani: Kinsapch'i achka qamkuna unaymandapacha uchata ruraykangillapa, suqwan suqwan puñushpa ichu runakunapa ñawpambi penqakuypaq kusaskunata rurashpa. Chaymi chay uchaykikunata mana dijaptikillapa, qamkunaman shamushpa, qamkunarayku penqakushpa, Dyuspa ñawpambi rini waqaaq, nishpa.

13

Pablum kay kartanda ushyanambaq, kriyiq masingunata kunarqan

¹ Nishushqayshinam, kay shamushqaywanqa kimsa kutindana rini shamuq, qamkunata rikashuq. Dyuspa Santu Librumbim nin: “Yach'anayki suq runapaq, ¿uchayuqchu ichu mana? nishpaqa, ishkay ichu kimsa tistigukunata allita uyay, chay runata shimbiptinllapa”, nishpa.*

² Yuyayllapa chay ultimu diya watukushushpa kunashushqayta. Chaqa qamkunawan kashpaqam, chay uchayuqkunata ancha kunarqay, uchakunata amana rurananllapa. Kanan noqagam karupi kashpapis, yumbaynikita chayshinalla ancha kunaykillapa. Chaqa qamkunaman shamurishpaqam, yumbay chay uchayuqkunata rini kastigaq.

³ Chayshina kastigashuptiymi, allita ringillapa yach'aq: Pablum Jisukristupaq riman, nishpa. Chaqa Jisukristum ancha pudirniyuq kashpa, chay uchayuqkunata rin kastigaq qamkunapa ñawpaykipi.

⁴ Allibmi Jisukristu kruspi wañurqan suq mana pudirniyuq runashina. Piru Tayta Dyusmi pudirninwan wañushqanmanda kawsachimurqan. Chayshinallam noqaykunapis mana pudirniyuq runakuna kanillapa. Piru Jisuspi allita kriyiptiyllapam, ancha pudirniyuq Tayta Dyus yanapawanllapa, pay munashqanshina atinayllapa rurayta qamkunawan.

* **13:1** Deuteronomio 19.15

⁵ Chayri yumbay qamkuna allita mallipakayllapa: ¿Jisukristupichu allipta kriyiykani ichu mana? nishpa. Chaqa paypi allipta kriyiptikiqam, payqa qamkunapi kawsaykan. Piru paypi mana allipta kriyishpaqam, yanqa kriyiq tukuqkunalla kangillapa.

⁶ Piru noqaqam qamkunapi yuyakuni: Allitam ringillapa riqsiwaq: Pablum Jisuspa lijitimu apustulnin, nishpa.

⁷ Chaymi Dyusman mañakuni, ama nima maluta rurashpa kawsanaykillapa. Chaqa mas allim kanman, noqa pandashpa anyashunaypaq, mana nima uchayuq kaptikillapa. Paqtar anyashushpa, pandashqa kani.

⁸ Kanan allip kaqtaqam mana atinillapachu kuntrayta. Ashwanmi allip kaqtalla rimashpa kawsanillapa.

⁹ Chaymi qamkuna Jisuspi allita kriyiptikiqa, ancha kushikunillapa. Chaqa qamkuna chayshina kawsaptikiqam, mana nima pudirniyuqchu kanillapa kastigashunayqa. Chaymi Tayta Dyusman ancha mañakuni, kada diya mas allita rurashpa, kawsanaykillapa.

¹⁰ Chaymi manaraq shamushpa qamkunata watukushuqqa, karumanda kay kartata iskiykillapa, allitalla rurashpa kawsanaykillapa, noqa shamushpa, ama kastigashunaypaq. Chaqa Siñurninchiq Jisusmi pudirniyuq apustulnimbaq numbrawashqa, qamkunata yach'achishunay, paypi mas allita kriyinaykillapa. Manam numbrawashqachu, qamkunata dañachishunayqa.

¹¹ Kuyashqay kriyiq masitakuna, kushikuylapa. Ancham rrugaykillapa, allitalla rurashpa

kawsanayki. Chayri kunswilakashpa, suq yuyayniyuq kashpa, shumaqta kawsayllapa. Chayshina kawsaptikillapaqam, Tayta Dyusqa kushichishushpa, kuyashushpa, qamkunawan rin kaq.

¹² Chayri suqwan suqwan ancha rrispi-tanakushpa, muchanakushpa napaykunakuyl-lapa.

¹³ Kay lugarmandam, Jisuspi yumbay kriyiq masinchiqkunapis napaykushungillapa.

¹⁴ Siñurninchiq Jisukristur tukuy imapi yumbaynikita yanapashunqa. Tayta Dyuspi kuyashunqallapa. Santu Ispiritumbis qamkunawan kanqa. Chayshina kanqa.

Mushuq Tistamintu
New Testament in Quechua, Cajamarca
(PE:qvc:Quechua, Cajamarca)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Cajamarca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Cajamarca [qvc], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Cajamarca

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

809e9444-d513-5b95-a161-6cfa1bfdc83d